

**УНИВЕРЗИТЕТ У КРАГУЈЕВЦУ
ФАКУЛТЕТ МЕДИЦИНСКИХ НАУКА**

**ДОКТОРСКЕ АКАДАМСКЕ СТУДИЈЕ –
ФАРМАЦЕУТСКЕ НАУКЕ**

**DASF26: МЕТОДЕ СИСТЕМАТИЗАЦИЈЕ
КЛИНИЧКИХ СТУДИЈА О ЛЕКОВИМА**

Школске 2023/2024
(II семестар)

DASF26: МЕТОДЕ СИСТЕМАТИЗАЦИЈЕ КЛИНИЧКИХ СТУДИЈА О ЛЕКОВИМА

10 ЕСПБ бодова. Недељно има 21 час активне наставе (12 часова предавања и 9 часова студијског истраживачког рада)

КАТЕДРА:

1.	Ана Пејчић	anapejic201502@yahoo.com	Доцент, руководилац предмета
2.	Драган Миловановић	piki@fmm.kg.ac.rs	Редовни професор
3.	Марко Фолић	markof@fmm.kg.ac.rs	Редовни професор
4.	Наташа Ђорђевић	natashadj2002@yahoo.com	Редовни професор
5.	Јасмина Миловановић	jasminamilo@yahoo.com	Редовни професор
6.	Марина Костић	marrina2006kg@yahoo.com	Редовни професор
7.	Срђан Стефановић	sstefanovic@fmm.kg.ac.rs	Ванредни професор
8.	Дејана Ружић Зечевић	dejana.zecevic@gmail.com	Ванредни професор
9.	Радица Живковић Зарић	radica_zivkovic@yahoo.com	Доцент
10.	Милош Милосављевић	milosavljevicmilos91@gmail.com	Доцент

СТРУКТУРА ПРЕДМЕТА:

модул	недеља	предавања	сир	наставник
1. Методе систематизације клиничких студија о лековима	5	60	45	Доц. др Ана Пејчић
Σ	5	60	45	60+45=105

ОЦЕЊИВАЊЕ:

Студент савладава предмет у оквиру једног модула. Оцена је еквивалентна броју освојених поена (види табеле). Поени се стичу на два начина:

АКТИВНОСТ У ТОКУ НАСТАВЕ:

Студенти су у обавези да присуствују предавањима. На овај начин студент може освојити до 30 поена (сваке недеље по 6 поена уколико редовно долази на наставу и активно учествује у раду).

ПИСМЕНИ ИСПИТ (ЗАВРШНИ РАД): На овај начин студент може стећи до 70 поена, а према приложеној табели.

МОДУЛ	МАКСИМАЛНО ПОЕНА		
	Активност у току наставе	Писмени испит (Завршни рад)	Σ
1. Методе систематизације клиничких студија о лековима	30	70	100
Σ	30	70	100

Завршна оцена се формира на следећи начин:

Да би студент положио предмет мора да оствари минимум 51 поен и да положи модул.

Да би положио модул студент мора да:

1. оствари више од 50% поена предвиђених за активност у настави
2. оствари више од 50% поена на завршном раду

Оцена се формира на следећи начин:

БРОЈ ОСВОЈЕНИХ ПОЕНА	ОЦЕНА
0 - 50	5
51 - 60	6
61 - 70	7
71 - 80	8
81 - 90	9
91 - 100	10

ПИСМЕНИ ИСПИТ (ЗАВРШНИ РАД)

0-70 ПОЕНА

Скала за оцењивање завршног рада:

КРИТЕРИЈУМ	Број остварених поена по критеријуму				
Иновативни карактер истраживачког питања	2	4	6	8	10
Усклађеност са PRISMA-P смерницама	2	4	6	8	10
Кохерентност (логичка повезаност и доследност)	2	4	6	8	10
Релевантност (однос циља рада и детаља)	2	4	6	8	10
Квалитет и обухват коришћене литературе	2	4	6	8	10
Квалитет стила и језика	2	4	6	8	10
Квалитет техничке обраде текста	2	4	6	8	10
Σ	од 14 до 70				

Легенда:

2 - значи да критеријум није задовољен

6 - значи да је критеријум задовољен

10 - значи да је критеријум задовољен изнад уобичајеног нивоа

НАЧИН ИЗРАДЕ ЗАВРШНОГ РАДА

Завршни рад подразумева израду протокола систематског прегледа и мета-анализе клиничких студија о лековима. Завршни рад се пише у складу са PRISMA-P смерницама за протокол систематског прегледа и мета-анализе (Shamseer L, Moher D, Clarke M, Gherzi D, Liberati A, Petticrew M, Shekelle P, Stewart LA, the PRISMA-P Group. Preferred Reporting Items for Systematic Review and Meta-Analysis Protocols (PRISMA-P) 2015: elaboration and explanation. *BMJ* 2015;349:g7647. Доступно на: <http://www.bmj.com/content/349/bmj.g7647>). Завршни рад се предаје у једном штампаном примерку и у електронском облику (послати на мејл руководиоца предмета: anapejcic201502@yahoo.com) најкасније седам дана пре предвиђеног термина за полагање испита.

Рад се пише на српском језику (изузети су: међународне скраћенице, латински изрази и дијагнозе, непреводиве речи страног језика...) ћирилицом или латиницом, фонт *Times New Roman*, величина слова 12, проред 1,5, поравнање обострано. Насловна страна треба да садржи назив универзитета и факултета, назив предмета, наслов рада, име и презиме студента, име и презиме руководиоца предмета, датум завршетка рада. Рад треба да садржи следеће делове у складу са PRISMA-P смерницама:

1. Увод

У уводу је неопходно образложити зашто је проблем изабран за истраживање, тј. навести шта се до сада зна о истраживачком проблему, шта још увек није познато и како резултати предложеног систематског прегледа и мета-анализе могу допринети решавању тог проблема, тј. шта ће ново они донети. На крају увода треба навести циљеве тј. питања којима ће се предложени систематски преглед и мета-анализа бавити.

2. Метод

У методу је неопходно детаљно описати методологију која ће бити коришћена приликом израде систематског прегледа и мета-анализе и он треба да буде структуриран на следећи начин:

- 2.1. Критеријуми селекције (критеријуми за укључивање и искључивање студија)
- 2.2. Извори информација (базе података које ће бити претраживане)
- 2.3. Стратегија претраживања
- 2.4. Студијска евиденција
 - 2.4.1. Управљање подацима
 - 2.4.2. Процес селекције
 - 2.4.3. Процес прикупљања података
- 2.5. Подаци који ће бити екстраховани из студија
- 2.6. Исходи и приоритизација
- 2.7. Ризик од пристрасности у индивидуалним студијама
- 2.8. Синтеза података
- 2.9. Мета-пристрасност(и)
- 2.10. Процена поузданости кумулативних доказа

3. Литература

Приликом навођења литературе користити Ванкуверски систем цитирања. Референце у тексту наводити арапским бројевима у угластим заградама, нпр. [1]. У коначном списку литературе референце ређати у низу према редоследу (броју) њиховог првог појављивања у тексту.

МЕТОДЕ СИСТЕМАТИЗАЦИЈЕ КЛИНИЧКИХ СТУДИЈА О ЛЕКОВИМА распоред часова, школске 2023/2024. година			
Датум	Време и место	Предавач	Тематска јединица
Недеља 1		Проф. др Дејана Ружић Зечевић	Принципи медицине засноване на доказима. (4 часа предавања + 3 часа СИР)
Недеља 1		Проф. др Наташа Ђорђевић	Методолошки аспекти у клиничкој фармакологији и фармакотерапији. Методолошки аспекти спровођења клиничких студија о лековима. (4 часа предавања + 3 часа СИР)
Недеља 1		Проф. др Драган Миловановић	Методолошки принципи транспарентног извештавања у клиничким студијама о лековима. (4 часа предавања + 3 часа СИР)
Недеља 2		Доц. др Радица Живковић Зарић	Алати за процену методолошког квалитета клиничких студија о лековима и ризика од пристрасности. (6 часова предавања + 5 часова СИР)
Недеља 2		Проф. др Јасмина Миловановић	Врсте метода за систематизацију клиничких студија о лековима, врсте прегледних чланака. (6 часова предавања + 4 часа СИР)
Недеља 3		Проф. др Марина Костић	Методолошки принципи израде систематског прегледа и мета-анализе клиничких студија о лековима и протокола за њихову израду. (6 часова предавања + 5 часова СИР)
Недеља 3		Доц. др Милош Милосављевић	Формулисање стратегије претраживања за систематски преглед литературе, индексне базе и репозиторијуми. Кохранова база систематских прегледа и употреба софтвера за управљање референцама. (6 часова предавања + 4 часа СИР)
Недеља 4		Доц. др Ана Пејчић	Методологија обраде података у мета-анализи: израчунавање средње вредности ефеката, анализа сензитивности, процена хетерогености, спровођење анализе подгрупа и модератора, процена публикационе пристрасности. Демонстрација употребе софтвера за израду систематског прегледа и мета-анализе – RevMan и Meta-Essentials: Workbooks for meta-analysis. (6 часова предавања + 5 часова СИР)
Недеља 4		Доц. др Ана Пејчић	Принципи GRADE приступа за процену поузданости доказа приликом израде систематског прегледа и мета-анализе клиничких студија о лековима. (6 часова предавања + 4 часа СИР)
Недеља 5		Проф. др Марко Фолић	Принципи писања рада за научни часопис и принципи проналажења одговарајућег научног часописа за публикавање рада. (6 часова предавања + 5 часова СИР)
Недеља 5		Проф. др Срђан Стефановић	Практичан рад студената уз асистенцију наставника на изради сопственог протокола систематског прегледа и мета-анализе клиничких студија о лековима. (6 часова предавања + 4 часа СИР)